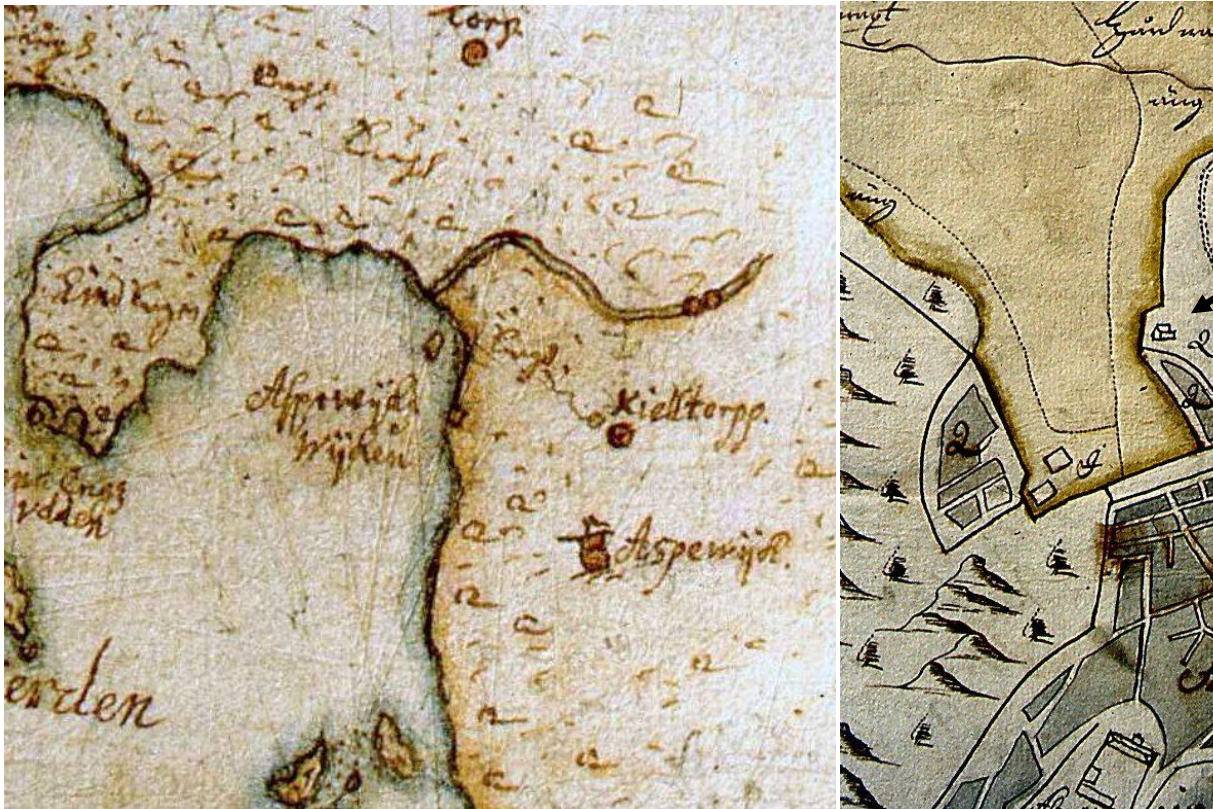

Källtorp (i Upplands-Bro)

På denna karta från 1651 är endast "Kielltorpp" av Aspviks alla torp utritad. Så är fallet med ytterligare kartor från slutet av 1600- och början av 1700-talet. Förmodligen är det egentligen Aspviks krog som är utpekad, den var ju viktig för vägfarande med sitt vattenhål och tillgång till förplägnad. Av kartan att döma rann en liten bäck från torpplatsen till Broviken.

På Aspviskartan från 1689/90 anges att "smeden vid gården" (bokstaven Q) har åkermark om ½ tunnland, belägen dels intill torpet dels på andra sidan ängen. Någon egen äng hade inte torparen men fick tillgång till herrgårdsängen.

Torpets namn: Källtorp. Platsen har varit känd som ett gott vattenhål (källa), vilket kan förklara namnet Källtorp.

Riksantikvarieämbetets objektnummer: Torpplatsen är inte registrerad i fornminnesregistret.

Tidsperiod: Utritad på karta från 1651, men nämns första gången i mantalslängden 1653. Beboddes till 1853, varefter det inte längre omnämns.

Hitta hit: Se karta i översikten.

Beskrivning: Torpet låg alldeles intill Aspviks krog. Ingenting återstår av torpplatsen idag. Var under 1600-talet gårdens smedbostad, denna roll övertogs efter sekelskiftet av Skrinhäll. Enligt vad som framgår av generalstabskartan 1873 (1877) tycks torpstugan ha funnits kvar fram till järnvägsbyggandet under 1870-talet.

Vilka bodde i torpet? Uppgifterna nedan bygger främst på mantalslängderna men har kompletterats med andra källor. Normalt anges endast den person som stod för torpet. I verkligheten bodde här torparens hela familj, kanske någon släkting och ofta någon inhyses person och ibland ytterligare en familj.

År	Kända invånare
1653	Torpare Mats Månson.
1654-56	Okänt.
1657-69	Smeden Thomas Johansson, "Thomas Smed".
1670	Okänt.
1671-78	Per Johansson.
1679	Okänt.
1680-94	Smeden Thomas Johansson, "Thomas Smed".
1695	Johan Persson.
1696	Erik Månsson.
1697-1706	Per Larsson. 1710 dog hustrun och fyra barn i pesten som härjade i trakten.
1707-24	Torparen Anders Israelsson med hustru Karin Carlsdotter..
1724-44	Erik Andersson (son till föregående) med hustru Anna Johansdotter.1729: Även modern hustru Carin, gammal och utfattig.
1745-46	Anders Larson. Pliktade 1745 för uteblivande vid vägröjning.
1747-48	Brukas under gården.
1749	Ingen här. Brukas av Carl Prytz.
1750-52	Mats Larsson.
1751-54	Carl Prytz.
1755-71	Torparen Erik Jansson, född 1723, var krögare på krogen bredvid 1765-66. Hustrun Caterina, född 1746. 1769 utsågs han till sexman för Aspviks rote.
1771-74	Torparen Jan Anderson.
1774-76	Torparen Anders Jansson/Johansson. Bouppteckningen vid hans död 1777 upptar bl a en ko, två får och en griskulting. Änkan Stina Andersdotter och fem barn flyttar till Gibraltar ryttarboställe (på Aspviks ägor).
1777-78	Brukas under gården
1779	Under gården. F d statorparen Erik Eklund, krögare. Till Slängan 1780. Och statorpare, trädgårdsmästare m fl
1780-91	Brukas under gården, i ett bruk. 1780: statorparen Per Persson. 1781: statorparen Olof Jansson. 1782: statorparen Erik Hesselberg? 1783: statorparna Erik Åkerlöf (-1785) och Carl Person. Änkan Stina Persdotter 1789-90.
1792-1853	Ett antal korttidsboende personer bodde här, bl a statdrängar, dagsverkskarlar, smed och diverse inhyses. Sista kända person var inhyses änkan Anna Greta Andersdotter som flyttade till Skrinhäll 1853.

